

Autorka: Ewa Wrzesińska- Skrypko

Scenariusz lekcji do filmu *Wielka wyprawa Oskara* (reż. Torfinn Iversen, Norwegia, 2017)

Temat: W przyjaźni lubię najbardziej...

Czas realizacji: dwie godziny lekcyjne (90 minut)

Grupa wiekowa: klasy 4-6 szkoły podstawowej

Cele poznawcze:

- uczeń wie, co to znaczy przyjaźń i samotność; poznaje cechy dobrego przyjaciela.

Cele kształtujące:

- uczeń mówi na temat zadany przez nauczyciela, zadaje pytania i odpowiada na pytania innych osób, utrwała umiejętność pisania krótkich samodzielnych notatek, rozwija umiejętność odbioru tekstów kultury (film); uczeń utrwała znajomość definicji przymiotnika i jego praktyczne zastosowanie.

Cele wychowawcze:

- uczeń obdarza uwagę nauczyciela i resztę klasy, kształtuje umiejętność słuchania wypowiedzi innych, bierze aktywny udział w rozmowie, rozumie i potrafi wskazać motywy postępowania bohaterów; rozwija w sobie abstrakcyjne myślenie, uświadamia sobie wartość przyjaźni i szczerości w życiu człowieka.

Formy i metody pracy: zabawa w „głuchy telefon”, zabawa w skojarzenia, samodzielna praca, rozmowa kierowana, praca w grupach, pogadanka.

Pomoce dydaktyczne: kartony, klej, pocięte paski z wypisanymi wydarzeniami z filmu, „Słownik ortograficzny PWN”, duże kartki, pomoce plastyczne, pisaki, kredki.

Przebieg lekcji:

- 1. Głuchy telefon.** Nauczyciel zaczyna lekcję od zabawy w głuchy telefon. Najpierw po kolei kilku uczniów wymyśla krótkie zdanie, które następnie dzieci szeptem sobie powtarzają, a ostatni uczeń, czyli „głuchy telefon” mówi na głos, to co zrozumiał. Wówczas pierwszy uczeń mówi, jak brzmiało zdanie pierwotnie. Ostatnie zdanie w zabawie przekazuje do powtarzania nauczyciel i powinno mieć ono związek z przyjaźnią, np. „Prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie” albo „Kto znalazł przyjaciela, skarb znalazł”. Po tym, jak zdanie dotrze do ostatniej osoby i zostanie wypowiedziane na głos, klasa wyjaśnia jego znaczenie.
- 2. Zabawa w skojarzenia.** Nauczyciel zapisuje na tablicy słowo „przyjaźń”. Uczniowie swobodnie dopowiadają słowa, które kojarzą im się z przyjaźnią. Nauczyciel zapisuje na tablicy skojarzenia uczniów w żaden sposób ich nie filtrując.
- 3. Samodzielna praca uczniów.** Nauczyciel zadaje pytanie, które uczniowie mają dokończyć w 2-3 zdaniach: „Przyjaźń dla mnie to...”. Uczniowie po zapisaniu notatki w zeszytach prezentują swoje odpowiedzi na forum klasy. Nauczyciel wspólnie z uczniami zastanawia się, co łączy, a co różni wypowiedzi. Skąd się biorą podobieństwa, a skąd różnice? Nauczyciel przeznaczają czas na samodzielne odpowiedzi uczniów.
- 4. Rekonstrukcja filmowej fabuły.** Nauczyciel przechodzi do interpretacji filmu *Wielka wyprawa Oskara*. W celu przypomnienia treści filmu uczniowie mają za zadanie uporządkować w odpowiedniej kolejności najważniejsze wydarzenia. Nauczyciel dzieli klasę na grupy (ok. 4-5 osób), każda grupa dostaje ten sam komplet pociętych pasków, na których wypisane są wydarzenia z filmu, uczniowie w grupach przyklejają paski do dużego kartonu. Przykładowe wydarzenia:
 - a) Oskar wyjeżdża do dziadka.
 - b) Oskar poznaje w kinie Leviego i Konisia.
 - c) Oskar poznaje chłopców i dziewczynkę z miasteczka.
 - d) Wspólne przyrządzanie popcornu z Levim.
 - e) Oskar udziela schronienia Leviemu.
 - f) Oskar poznaje historię prapradziadka Leviego, który przepłynął ocean.

g) Przygotowania do podróży itd.

Dodatkowo uczniowie mogą otrzymać kilka pasków z nieprawdziwymi wydarzeniami, które nie miały miejsca w filmie. Wówczas muszą zostać wcześniej poinformowane, że kilka wydarzeń jest fałszywych, bez określania ich ilości i muszą je rozpoznać i odrzucić. Prezentacja pracy zespołów na forum grupy.

- 5. Zadanie: przymiotniki.** Nauczyciel zawiesza na tablicy kartony z wydarzeniami przygotowane przez uczniów. Uczniowie mają za zadanie do każdego rzeczownika dopisać samodzielnie w zeszycie przynajmniej po jednym przymiotniku, np. „*Samotny* Oskar wyjeżdża do *nieznanego* dziadka.” Nauczyciel prosi o przypomnienie definicji przymiotnika i pytań, na które odpowiada (przymiotnik to część mowy określająca cechy istot żywych, rzeczy, zjawisk, pojęć i stanów, odpowiada na pytania: jaki? jaka? jakie? [który? która? które? czyj? czyja? czyje?]). Jeśli uczniowie nie znają definicji przymiotnika, szukają odpowiedzi w słowniku.
- 6. Analiza filmu.** Nauczyciel pisze na tablicy tytuł filmu. Po kolei każdy uczeń dopisuje dowolne słowo, które kojarzy mu się z obejrzanym filmem lub co najbardziej mu się w filmie podobało. Powstaje mapa słów. Nawiązując do mapy słów, nauczyciel zaczyna rozmowę kierowaną na temat: O czym był film „Wielka wyprawa Oskara”? Pomocnicze pytania:
- Kim był Oskar?
 - Z jakiego powodu chłopiec znalazł się u dziadka?
 - Z kim zaprzyjaźnił się Oskar?
 - Kim był Koniś dla Leviego?
 - Jaką relację miał Oskar z dziadkiem?
 - Jaką relację miał Levi z Konisiem?
 - Dlaczego dom Leviego wybuchnął?
 - Skąd pomysł, żeby popłynąć łódką do Ameryki?
 - Jacy byli chłopcy w miasteczku?
 - Gdzie tak naprawdę była mama Oskara?

Końcowe wnioski z rozmowy powinny nawiązywać tematycznie do tematu przyjaźni i samotności oraz nakierować uczniów na temat samooceny Oskara i jego smutku, braku samoakceptacji, przez co, np. maluje sprayem po koniu.

7. Zadania: przyjaźń i samotność. Nauczyciel zadaje pytanie: Kto był przyjacielem Oskara i dlaczego? Uczniowie powinni odpowiedzieć, że Levi. Nauczyciel dzieli klasę na cztery grupy, każda z nich ma do wykonania inne zadanie:

- a) prawdziwa przyjaźń – na czym polega? Wypiszcie zasady przyjaźni, tworząc planszę, zobrazujcie ją plastycznie;
- b) obraz przyjaźni. Grupa tworzy definicję przyjaźni i przedstawia ją reszcie klasy w postaci scenki dramatycznej;
- c) czym jest samotność – na czym polega? Jak się objawia? Grupa tworzy definicję samotności i przedstawia ją reszcie klasy w postaci scenki dramatycznej;
- d) kiedy jesteśmy samotni? Grupa wypisuje sytuacje, kiedy jesteśmy samotni, przedstawi jedną wybraną sytuację w postaci scenki dramatycznej.

Na koniec pracy każda grupa przedstawia swoje dokonania na forum klasy.

8. Dyskusja: mój przyjaciel. Nauczyciel proponuje uczniom, aby opowiedzieli o swoich przyjaciółkach. Dyskusja na temat: Co to znaczy być przyjacielem/przyjaciółką? Przykładowe pytania:

- a) Jakie znaczenie ma przyjaźń w życiu?
- b) Na czym polega prawdziwa przyjaźń?
- c) Dlaczego się przyjaźnimy?
- d) Czy Ty jesteś dobrym przyjacielem/przyjaciółką? Dlaczego?
- e) Kiedy potrzebujemy przyjaciela/przyjaciółki?
- f) Czy przyjaźń pomaga w poczuciu własnej wartości?
- g) Co to znaczy poczucie własnej wartości?
- h) Czy przyjaźnienie się z kimś pozwala odgonić samotność?

Uczniowie wspólnie dochodzą do wniosków – dowolne możliwości. Na zakończenie każdy uczeń samodzielnie uzupełnia temat lekcji.

9. Pogadanka podsumowująca temat lekcji. Nauczyciel zadaje pytanie uczniom: Kto w filmie był zły, a kto dobry? Co Oskar zyskał, a co stracił? Uczniowie mają uzasadnić swoje odpowiedzi.

Zadanie domowe: Uzupełnij zdanie „W przyjaźni lubię najbardziej...”. Uzasadnij.

O autorce:

Ewa Wrzeńska-Skrypko – z wykształcenia i upodobania związana ze słowem pisanim i mówionym. Ukończyła filologię polską na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Podczas kilkunastoletniego doświadczenia współpracowałam jako redaktorka i korektorka z wieloma wydawnictwami i agencjami wydawniczymi. Od kilku lat zajmuję się kreowaniem rzeczywistości w Internecie i nie tylko na każdy możliwy sposób. Z przyjemnością angażuję się w projekty edukacyjne, które pozwalają łączyć wiele dyscyplin.